

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B**

DIREKTIVA SVETA 98/59/ES

z dne 20. julija 1998

o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi s kolektivnimi odpusti

(UL L 225, 12.8.1998, str. 16)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Direktiva (EU) 2015/1794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015	L 263	1	8.10.2015

popravljena z:

► **C1** Popravek, UL L 59, 27.2.2007, str. 84 (98/59/ES)

DIREKTIVA SVETA 98/59/ES**z dne 20. julija 1998****o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi s kolektivnimi
odpusti**

SVET EVROPSKE UNIJE JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 100 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

- (1) ker je zaradi jasnosti in racionalnosti treba konsolidirati Direktivo Sveta 75/129/EGS z dne 17. februarja 1975 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi s kolektivnimi odpusti ⁽³⁾;
- (2) ker je pomembno delavcem v primeru kolektivnih odpustov zagotoviti boljše varstvo ter pri tem upoštevati potrebe po uravnoteženem ekonomskem in socialnem razvoju v Skupnosti;
- (3) ker se v državah članicah, kljub okrepljenemu zblizevanju, veljavni predpisi glede dejanske ureditve in postopkov pri takih odpustih ter glede ukrepov za ublažitev posledic odpustov za delavce še vedno razlikujejo;
- (4) ker lahko te razlike neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga;
- (5) ker resolucija Sveta z dne 21. januarja 1974 o socialnem akcijskem programu ⁽⁴⁾ predvideva direktivo o približevanju zakonodaje držav članic o kolektivnih odpustih;
- (6) ker Listina Skupnosti o temeljnih pravicah delavcev, ki so jo sprejeli voditelji držav ali vlad na zasedanju Evropskega sveta v Strasbourgu 9. decembra 1989, med drugim, v prvem stavku prvega odstavka in v drugem odstavku točke 7 in v prvem odstavku točke 17 ter v tretji alineji točke 18 določa:

⁽¹⁾ UL C 210, 6.7.1998.

⁽²⁾ UL C 158, 26.5.1997, str. 11.

⁽³⁾ UL L 48, 22.2.1975, str. 29. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 92/56/EGS (UL L 245, 26.8.1992, str. 3).

⁽⁴⁾ UL C 13, 12.2.1974, str. 1.

▼B

- „7. Dokončno oblikovanje notranjega trga mora voditi k izboljšanju življenjskih in delovnih razmer delavcev v Evropski skupnosti (...).

Izboljšanje mora, če je treba, vključevati razvijanje nekaterih vidikov zakonskega urejanja zaposlovanja, kakršni so postopki ob kolektivnih odpustih in ob stečajih.

(...)

17. Informiranje, posvetovanje in sodelovanje delavcev je treba razviti v ustreznih smereh, upoštevaje uveljavljene prakse v različnih državah članicah.

(...)

18. Tako informiranje, posvetovanje in sodelovanje je treba opraviti v primernem roku, predvsem v naslednjih primerih:

(—...)

(—...)

— v primerih postopkov kolektivnih odpustov,

(—...);

- (7) ker je torej treba spodbuditi tako približevanje in obenem ohranjati izboljšave v smislu člena 117 Pogodbe;
- (8) ker je za izračun števila odvečnih delavcev, v skladu z opredelitvijo kolektivnih odpustov po tej direktivi, druge oblike prenehanja veljavnosti pogodb o zaposlitvi na pobudo delodajalca treba izenačiti z odpusti, če gre za najmanj pet odvečnih delavcev;
- (9) ker je treba določiti, da se ta direktiva načelno uporablja tudi pri kolektivnih odpustih, kadar dejavnost podjetja preneha po sodni odločbi;
- (10) ker je treba državam članicam omogočiti zakonsko opredelitev, da se predstavniki delavcev zaradi tehnične zapletenosti zadev, o katerih se lahko informirajo in posvetujejo, obrnejo na strokovnjake;
- (11) ker je treba zagotoviti, da delodajalci izpolnjujejo obveznosti glede informiranja, posvetovanja in obveščanja, ne gleda na to ali odločitev o kolektivnih odpustih sprejme delodajalec ali obvladujoče podjetje;
- (12) ker morajo države članice predstavnikom delavcev in/ali delavcem zagotoviti dostop do upravnih in/ali sodnih postopkov, ki zagotavljajo izpolnjevanje obveznosti iz te direktive;

▼B

- (13) ker ta direktiva ne sme vplivati na obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv iz dela B Priloge I,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

ODDELEK I

Oprelitev pojmov in področje uporabe*Člen 1*

1. V tej direktivi pomeni:

- (a) „kolektivni odpust“ odpust s strani delodajalca zaradi enega ali več razlogov, ki niso povezani s posameznimi delavci, če je, odvisno od odločitve države članice, število odpuščenih delavcev:

(i) ali v obdobju 30 dni:

- najmanj 10 v podjetjih, ki običajno zaposlujejo več kakor 20 in manj kakor 100 delavcev,
- najmanj 10 % vseh delavcev v podjetjih, ki običajno zaposlujejo najmanj 100 in manj kakor 300 delavcev,
- najmanj 30 v podjetjih, ki običajno zaposlujejo 300 ali več delavcev,

(ii) ali v obdobju 90 dni najmanj 20, ne glede na število delavcev, običajno zaposlenih v podjetju;

- (b) „predstavniki delavcev“ tiste predstavnike, ki jih predvideva zakonodaja ali praksa držav članic.

Pri izračunavanju števila odpustov, kakor jih predvideva pododstavek 1, točka (a), se prenehanje pogodbe o zaposlitvi na pobudo delodajalca zaradi enega ali več razlogov, ki niso povezani s posameznim zadevnim delavcem, šteje kot odpust, če gre za najmanj pet odpustov.

2. Ta direktiva se ne uporablja za:

- (a) kolektivne odpuste delavcev, ki imajo sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen čas ali za posebne naloge, razen če pride do takih odpustov pred iztekom določenega datuma ali izpolnitve takih pogodb;
- (b) delavce, ki jih zaposlujejo organi javne uprave ali ustanove javnega prava (ali v državah članicah, ki nimajo takega koncepta, enakovredni organi).

▼M1

▼B

ODDELEK II

Informiranje in posvetovanje*Člen 2*

1. Kadar delodajalec predvideva kolektivno odpuščanje delavcev, mora pravočasno začeti posvetovanja s predstavniki delavcev, zato da doseže sporazum.

2. Posvetovanja morajo zajeti vsaj možnosti in načine, kako se izogniti kolektivnim odpustom ali zmanjšati število prizadetih delavcev in kako ublažiti posledice, tako da se uporabijo spremljajoči socialni ukrepi, usmerjeni med drugim na prezaposlitev ali preusposabljanje odpuščenih delavcev.

Države članice lahko določijo, da imajo predstavniki delavcev pravico do strokovnih storitev, skladno z nacionalno zakonodajo in/ali prakso.

3. Da delodajalec predstavnikom delavcev omogoči dajanje konstruktivnih predlogov, jim mora med pogajanja pravočasno:

(a) zagotoviti vse relevantne podatke in

(b) jih v vsakem primeru pisno obvestiti o:

(i) razlogih za načrtovano odpuščanje;

▼C1

(ii) številu in kategorijah delavcev, ki jih bo odpustil;

▼B

(iii) številu in kategorijah običajno zaposlenih delavcev;

(iv) obdobju, v katerem bo izvedel načrtovane odpuste;

(v) predlaganih merilih za izbor delavcev, ki jih bo odpustil, če ima po nacionalni zakonodaji in/ali praksi to pristojnost;

(vi) načinu izračunavanja odpravnin, ki niso določene v nacionalni zakonodaji in/ali praksi.

Delodajalec predloži pristojnim organom javne oblasti kopijo pisnega obvestila, ki vsebuje vsaj podatke iz prvega pododstavka, točke (b) podtočke (i) do (v).

4. Obveznosti iz odstavkov 1, 2 in 3 se uporabljajo ne glede na to, ali je sklep o kolektivnih odpustih sprejel delodajalec ali obvladujoče podjetje.

Pri obravnavanju domnevnih kršitev zahtev glede informiranja, posvetovanja in obveščanja iz te direktive se ne upošteva obramba delodajalca, če se sklicuje na to, da mu podjetje, ki je sprejelo sklep, katerega posledica so kolektivni odpusti, ni dalo potrebnih informacij.

▼B

ODDELEK III

Postopek pri kolektivnih odpustih*Člen 3*

1. Delodajalci morajo uradno pisno obvestiti pristojni organ javne oblasti o načrtovanih kolektivnih odpustih.

Vendar pa države članice lahko predvidijo, da mora delodajalec v primeru kolektivnih odpustov, ki so posledica prenehanja delovanja podjetja zaradi sodne odločbe, o tem uradno pisno obvestiti pristojni organ javne oblasti le, če ta tako zahteva.

▼M1

Kadar se načrtovani kolektivni odpusti nanašajo na člane posadke morskega plovila, delodajalec uradno obvesti pristojni organ države, pod zastavo katere plovilo pluje.

▼B

To obvestilo mora vsebovati vse pomembne podatke o načrtovanih kolektivnih odpustih in o posvetovanju s predstavniki delavcev, kakor je določeno v členu 2, predvsem pa razloge za odpuščanje, število delavcev, ki bodo odpuščeni, število običajno zaposlenih in obdobje, v katerem bodo odpusti izvedeni.

2. Delodajalec vroči kopijo uradnega obvestila iz odstavka 1 predstavnikom delavcev.

Predstavniki delavcev lahko pristojnemu organu javne oblasti pošljejo morebitne pripombe.

Člen 4

1. Načrtovani kolektivni odpusti, o katerih je uradno obveščen pristojni organ javne oblasti, se lahko izvedejo šele po preteku 30 dni od uradnega obvestila iz člena 3(1), brez vpliva na katera koli določila, ki urejajo individualne pravice glede pisne odpovedi zaposlitve.

Države članice lahko pooblastijo pristojni organ, da skrajša obdobje iz prejšnjega pododstavka.

2. Obdobje iz odstavka 1 uporabi pristojni organ javne oblasti za reševanje težav, ki izhajajo iz načrtovanih kolektivnih odpustov.

3. Če je začetno obdobje iz odstavka 1 krajše od 60 dni, lahko država članica pristojni organ javne oblasti pooblasti, da začetno obdobje podaljša na 60 dni po uradnem obvestilu, če kaže, da težav, ki so posledica načrtovanih kolektivnih odpustov, ne bo mogoče rešiti v začetnem obdobju.

Države članice lahko dajo pristojnemu organu javne oblasti širšo pristojnost za podaljšanje.

Delodajalec mora biti o podaljšanju in razlogih zanj obveščen pred iztekom začetnega obdobja iz odstavka 1.

▼B

4. Državam članicam tega člena ni treba uporabljati, če so odpusti posledica prenehanja dejavnosti podjetja po sodni odločbi.

ODDELEK IV

Končne določbe*Člen 5*

Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da uporabijo ali sprejmejo zakone in druge predpise, ki so za delavce ugodnejše, ali da spodbujajo ali omogočajo uporabo kolektivnih pogodb, ki so za delavca ugodnejše.

Člen 6

Države članice zagotovijo, da so sodni in/ali upravni postopki za uveljavljanje obveznosti iz te direktive dostopni predstavnikom delavcev in/ali delavcem.

Člen 7

Države članice Komisiji pošljejo besedila vseh temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, ki so jih že sprejele ali jih sprejemajo za področje, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 8

1. Direktive, naštet v Priloge I del A, so s tem razveljavljene, brez vpliva na obveznosti držav članic glede končnega roka za prenos te direktive iz Priloge I del B.
2. Sklicevanje na razveljavljene direktive se šteje kot sklicevanje na to direktivo in je v skladu z korelacijsko tabelo v Prilogi II.

Člen 9

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 10

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

PRILOGA I

DEL A

Razveljavljene direktive*(iz člena 8)*

Direktiva Sveta 75/129/EGS in njena naslednja dopolnila:

Direktiva Sveta 92/56/EGS.

DEL B

Roki za prenos v nacionalno zakonodajo*(iz člena 8)*

Direktiva	Rok za prenos
75/129/EGS (UL L 48, 22.2.1975, str. 29)	19. februar 1977
92/56/EGS (UL L 245, 26.8.1992, str. 3)	24. junij 1994

PRILOGA II

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 75/129/EGS	ta direktiva
točka 1 prve alinee točke (a) prvega pododstavka člena 1(1)	prva alinea točke (a)(i) prvega pododstavka člena 1(1)
točka 2 prve alinee točke (a) prvega pododstavka člena 1(1)	druga alinea točke (a)(i) prvega pododstavka člena 1(1)
točka 3 prve alinee točke (a) prvega pododstavka člena 1(1)	tretja alinea točke (a)(i) prvega pododstavka člena 1(1)
druga alinea točke (a) prvega pododstavka člena 1(1)	točka (a)(ii) prvega pododstavka člena 1(1)
točka (b) prvega pododstavka člena 1(1)	točka (b) prvega pododstavka člena 1(1)
drugi pododstavek člena 1(1)	drugi pododstavek člena 1(1)
člen 1(2)	člen 1(2)
člen 2	člen 2
člen 3	člen 3
člen 4	člen 4
člen 5	člen 5
člen 5a	člen 6
člen 6(1)	—
člen 6(2)	člen 7
člen 7	—
—	člen 8
—	člen 9
—	člen 10
—	Priloga I
—	Priloga II